



EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) betreffende het begrotingsjaar 2019

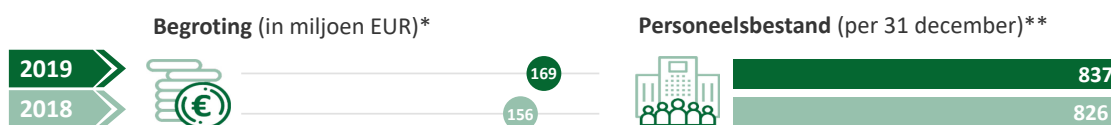
vergezeld van het antwoord van het Agentschap

Inleiding

01 Het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (hierna: “het Agentschap” ofwel “Europol”), gevestigd te Den Haag, werd opgericht bij Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016¹ tot vervanging en intrekking van Besluit 2009/371/JBZ van de Raad². Het Agentschap heeft tot doel het ondersteunen en versterken van het optreden van de politie-instanties en andere wetshandavingsdiensten van de lidstaten, alsmede van hun wederzijdse samenwerking bij de voorkoming en bestrijding van zware criminaliteit waardoor twee of meer lidstaten worden getroffen, van terrorisme en van vormen van criminaliteit die een schending inhouden van een gemeenschappelijk belang dat tot het beleid van de Unie behoort.

02 *Grafiek 1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Agentschap³.

Grafiek 1: De belangrijkste cijfers met betrekking tot het Agentschap



* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018 en voorlopige geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie, begrotingsjaar 2019; personeelscijfers verstrekt door het Agentschap.

Toelichting bij de betrouwbaarheidsverklaring

03 De door de Rekenkamer gehanteerde controleaanpak omvat analytische controleprocedures, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële controles van de toezicht- en controlesystemen van het Agentschap.

¹ PB L 135 van 24.5.2016, blz. 53.

² PB L 121 van 15.5.2009, blz. 37.

³ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het Agentschap is te vinden op zijn website: www.europol.europa.eu.

Hierbij komt nog informatie uit het werk van andere controleurs alsmede een analyse van de door de leiding van het Agentschap verstrekte informatie.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de Rekenkamer — verslag van de onafhankelijke controleur

Oordeel

04 Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap, die bestaan uit de financiële staten⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁵ betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

05 Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Agentschap over het op 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Agentschap per 31 december 2019, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁴ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

06 Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

07 Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor de oordelen

08 Wij verrichtten onze controle overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA) en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en de internationale standaarden van hoge controle-instanties (ISSAI) van INTOSAI. Onze verantwoordelijkheden volgens die standaarden worden nader beschreven in het onderdeel van ons verslag over de verantwoordelijkheden van de controleur. We zijn onafhankelijk, zoals voorgeschreven in de Ethische gedragscode voor professionele accountants (Code of Ethics for Professional Accountants) van de International Ethics Standards Board for Accountants ("IESBA Code") en de ethische vereisten die relevant zijn voor onze controle, en we hebben ons van onze andere ethische verantwoordelijkheden gekweten in overeenstemming met deze vereisten en de IESBA Code. Wij achten de verkregen controle-informatie toereikend en geschikt als grondslag voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

09 Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van het Agentschap is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen van het Agentschap op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Dit omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de officiële vereisten die voor deze financiële staten gelden. De leiding van het Agentschap draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen.

10 Bij het opstellen van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van het Agentschap om zijn activiteiten voort te zetten. De leiding dient in voorkomend geval kwesties te melden die verband houden met de bedrijfscontinuïteit van het Agentschap en dient het boekhoudkundige continuïteitsbeginsel te hanteren, tenzij zij voornemens is om de entiteit te liquideren of om haar activiteiten stop te zetten, of als er geen realistisch alternatief bestaat.

11 Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over het Agentschap.

De verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen

12 Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van het Agentschap geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van het Agentschap en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

13 Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie of samenwerkende landen ontvangen subsidies en beoordelen wij de procedures van het Agentschap voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

14 Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment waarop deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoont en het Agentschap dit als rechtvaardiging accepteert door het afwikkelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

15 In overeenstemming met de ISA's en ISSAI's passen wij professionele oordeelsvorming toe en houden wij gedurende de hele controle een professioneel-kritische instelling. Daarnaast:

- identificeren en beoordelen we de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten, ontwerpen we in het licht van die risico's controleprocedures en voeren we deze uit, en verkrijgen we controle-informatie die toereikend is en geschikt als grondslag voor onze oordelen. Het risico dat een afwijking of niet-conformiteit van materieel belang als gevolg van fraude niet wordt ontdekt is groter dan bij fouten, aangezien er bij fraude sprake kan zijn van collusie, vervalsing, opzettelijke omissies, verkeerde voorstellingen van zaken of het terzijde stellen van de internebeheersingsmaatregelen;
- verkrijgen we inzicht in de internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen;
- beoordelen we de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de boekhoudkundige schattingen en de daarmee samenhangende informatievervalsing door de leiding;

- trekken we conclusies over de geschiktheid van de wijze waarop de leiding het continuïteitsbeginsel hanteert en, op basis van de verkregen controle-informatie, over het al dan niet bestaan van materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van het Agentschap om zijn bedrijfsactiviteiten voort te zetten. Als we tot de conclusie komen dat er een materiële onzekerheid bestaat, zijn we verplicht in ons verslag als controleur de aandacht te vestigen op de gerelateerde informatie in de rekeningen of, indien de informatie ontoereikend is, ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die we hebben verkregen tot de datum van vaststelling van ons verslag als controleur. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar bedrijfsactiviteiten niet langer kan voortzetten;
- evalueren we de algemene presentatie, structuur en inhoud van de rekeningen, met inbegrip van de toelichtingen, en beoordelen we of de rekeningen de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen zodanig weergeven dat een getrouw beeld ontstaat;
- verkrijgen we voldoende passende controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van het Agentschap om een oordeel te formuleren over de rekeningen en de onderliggende verrichtingen. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. We blijven als enige verantwoordelijk voor ons controleoordeel.
- hebben we in voorkomend geval rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van het Agentschap, zoals bepaald in artikel 70, lid 6, van het Financieel Reglement van de EU.

Wij communiceren met de leiding onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de internebeheersingsmaatregelen die we tijdens onze controle constateren. We bepalen welke van de punten die we met het Agentschap hebben besproken, het belangrijkste waren bij de controle van de rekeningen over de huidige periode en dus de essentiële controleaangelegenheden vormen. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag als controleur, tenzij openbaarmaking ervan verboden is op grond van de wet- en regelgeving of we, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, besluiten dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omdat redelijkerwijs te verwachten is dat de negatieve gevolgen daarvan zwaarder wegen dan de voordelen van een dergelijke mededeling voor het algemeen belang.

16 De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

17 Zoals vermeld in het Jaarverslag betreffende het begrotingsjaar 2018 (zie de follow-up-tabel), heeft het Agentschap de duur van één kaderovereenkomst, voor dienstverlening in verband met dienstreizen, verlengd door een wijziging te ondertekenen nadat de overeenkomst in 2018 was verstreken. Dit was onregelmatig. Ook ondertekende het Agentschap op 29 maart 2019 nog een wijziging van diezelfde overeenkomst, die in werking trad op 1 april 2019 en van kracht was tot 31 maart 2020. De betalingen van 2019 voor een bedrag van 32 531,50 EUR die verband houden met deze wijzigingen zijn daarom onregelmatig. Dit wijst op tekortkomingen in contractbeheer en controles vooraf, waar verbetering in moet worden gebracht.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

18 Het Financieel Reglement bepaalt dat EU-organen betalingen binnen de voorgeschreven termijnen moeten verrichten. In 2019 heeft het Agentschap dit vaak nagelaten. Wij stelden vast dat het in 20 % van de gevallen te laat had betaald. Vergelijkbare of zelfs langere vertragingen stelden wij vast voor 2018 en 2017. Deze terugkerende tekortkoming stelt het Agentschap bloot aan reputatierisico.

Opmerkingen over goed financieel beheer

19 Voor de aankoop van meubilair, toebehoren en verwante diensten met een maximale waarde van 2,04 miljoen EUR had het Agentschap een kaderovereenkomst met één enkele marktdeelnemer gesloten op basis van een openbare aanbestedingsprocedure. Er werd slechts één inschrijving ontvangen. De gehanteerde formulering in de documenten voor de aanbesteding waren echter niet voldoende specifiek; dit ondermijnde de mededinging in de aanbestedingsprocedure. Ook was er geen minimumdrempel vastgesteld voor het technische gunningscriterium dat het meest relevant was voor de kwaliteit (namelijk de kwaliteit van het voorgestelde nieuwe standaardmeubilair). Het Agentschap zou moeten waarborgen dat het bestek voldoende doordacht is om eerlijke en daadwerkelijke mededinging mogelijk te maken.

Bovendien heeft het Agentschap de nauwkeurigheid van de onderliggende prijzen en de berekening van toegepaste kortingen voor de niet-standaardonderdelen niet voldoende geverifieerd alvorens de bestelbon bij de contractant in te dienen. Het Agentschap dient dergelijke verificaties in haar controles vooraf op te nemen, die moeten worden verricht alvorens de bestelbonnen worden ondertekend.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

20 De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer van voorgaande jaren.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Alex Brenninkmeijer, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op 22 september 2020.

Voor de Rekenkamer



Klaus-Heiner Lehne
President

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2017	Het Agentschap publiceert kennisgevingen van vacatures op zijn eigen website en op sociale media, maar niet op de website van het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO).	Afgerond
2018	Het Agentschap heeft op onregelmatige wijze de duur van een kaderovereenkomst voor dienstverlening in verband met dienstreizen verlengd nadat deze was verstreken en heeft nieuwe prijsaspecten geïntroduceerd. Het contractbeheer en de controles vooraf moeten worden verbeterd.	Nog af te handelen

Antwoord van het Agentschap

17. Europol erkent de opmerking van de Rekenkamer betreffende het niet-materiële bedrag van 32 531,50 EUR in 2019 voor de gecontroleerde overeenkomst voor dienstverlening in verband met dienstreizen. Zoals reeds aangegeven in het antwoord van Europol op het jaarverslag van de Europese Rekenkamer van 2018, is de procedure voor verlenging van de kaderovereenkomst ruim vóór de oorspronkelijke einddatum, eind maart 2018, ingeleid. Europol is van mening dat zorgvuldigheid betracht is en dat de vertraging bij de verlenging van de overeenkomst veroorzaakt is door het feit dat Europol het beginsel van goed financieel beheer heeft toegepast. Hoewel in april 2019 een nieuwe kaderovereenkomst voor dienstverlening in verband met dienstreizen van kracht werd, heeft Europol besloten de oude overeenkomst om redenen van bedrijfscontinuïteit te verlengen. Europol stelt vast dat de verlenging in 2019 het resultaat was van een bewuste zakelijke beslissing en geen zwak punt vormt in controles vooraf. In het vierde kwartaal van 2020 wordt bij Europol een interne controle gestart om extra zekerheid te verkrijgen over de aanpak van het contractbeheer van Europol.

18. In 2019 werd Europol geconfronteerd met een personeelstekort, dat gevolgen had voor de zogenaamde infrastructuurgebieden, met name de financiële administratie. Europol is zich bewust van het risicoprofiel met betrekking tot betalingsachterstanden en houdt op maandelijkse basis nauwlettend toezicht op de betalingen, waarbij zij beperkende maatregelen neemt om zich te houden aan het beginsel van goed financieel beheer, met name door prioriteit te geven aan betalingen van hoge bedragen en door procesverbeteringen aan te brengen. Tegenover deze door Europol uitgevoerde zorgvuldigheid werd in 2019 in totaal 1 624,53 EUR aan immateriële rente betaald. De totale waarde van te laat betaalde facturen bedroeg 6,6 miljoen EUR (afgerond), wat neerkomt op 4,6 % van de betalingen uit de financieringsbronnen.

19. Europol is van mening dat de aanbesteding voldeed aan de geldende vereisten van bijlage I bij het Financieel Reglement. De aanbestedingsdocumentatie omvatte het onderwerp van de aanbesteding en de toepasselijke uitsluitings-, selectie- en gunningscriteria, wat bijdroeg aan het concurrentievermogen. De formule die werd gekozen om de eindscore te berekenen, weerspiegelde het concept van beste prijs-kwaliteitverhouding. In de toekomst zal het Agentschap in het belang van het concurrentievermogen de punten voor minimumdrempels voor de meest relevante criteria waar nodig verfijnen. Wat betreft de door de contractant toegepaste korting op de betreffende gecontroleerde bestelbon, had de contractant uiteindelijk een hogere korting aangeboden dan het standaardtarief dat in de overeenkomst was opgenomen. Europol heeft dus het beginsel van goed financieel beheer toegepast overeenkomstig de bepalingen van de overeenkomst en zal niettemin, in het kader van haar voortdurende regelmatige inspanningen voor verbetering, haar controles vooraf herzien.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2020.

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is geregeld bij [Besluit nr. 6-2019 van de Europese Rekenkamer](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap van de documenten niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

U dient aanvullende rechten te verwerven indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat. Indien toestemming wordt verkregen, wordt hiermee de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de houders van het auteursrecht mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik; hiervoor wordt u ook geen licentie verleend.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het logo van de Europese Rekenkamer

Het logo van de Europese Rekenkamer mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de Europese Rekenkamer.